

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку
(назва навчальної дисципліни)

ЗАВДАННЯ
для комплексної контрольної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії
зі спеціальності 051 «ЕКОНОМІКА»
(шифр і назва спеціальності)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:

кафедрою міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності
протокол № 9 від 09.04.2016

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Метою проведення комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни «Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку» є заміри залишкових знань здобувачів

Проведення ККР необхідне в наступних випадках:

- а) проведення самоаналізу ВНЗ (в т.ч. акредитаційного);
- б) проведення самоаналізу спеціальності (в т.ч. акредитаційного);
- в) проведення акредитаційної експертизи;
- г) формування акредитаційної справи.

ККР є обов'язковим елементом комплексу матеріалів навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни, яке входить до складу освітньо-наукової програми підготовки здобувачів ступеня доктора філософії по спеціальності «Економіка».

ККР є способом діагностики якості вищої освіти.

До виконання ККР залучаються всі здобувачі спеціальності «Економіка» всіх форм навчання, після завершення ними вивчення даної дисципліни. У цих заходах мають прийняти участь не менше 90% спискового складу здобувачів, які перевіряються.

ККР з навчальної дисципліни «Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку» розробляється у відповідності до програми навчальної дисципліни.

Пакет ККР з навчальної дисципліни «Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку» включає мінімум 30 варіантів.

Кожен варіант складається з 10 тестових завдань та 3 практичних завдань для контролю теоретичних знань і практичних навичок здобувача.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач за виконання всіх завдань комплексної контрольної роботи, - 100.

Розподіл балів за виконання кожного завдання ККР наведено у розділі 3.

Тривалість виконання ККР з навчальної дисципліни «Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку» - 90 хвилин.

Пакети ККР розроблено кафедрою міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності.

До складу пакетів ККР входить:

1. Програма навчальної дисципліни.
2. Анотація до комплексної контрольної роботи.
3. Комплексна контрольна робота з дисципліни.
4. Критерії оцінювання виконання завдань комплексної контрольної роботи.
5. Рецензія на комплексну контрольну роботу.
6. Перелік довідкової літератури, використання якої дозволяється при виконанні комплексної контрольної роботи.

Наслідки (результати) виконання ККР з навчальної дисципліни «Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку» є предметом ретельного аналізу кафедрою міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної

діяльності з метою виявлення недоліків у підготовці здобувачів і розробки заходів по їх усуненню.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

2.1. Зразок ККР

I. Тестові завдання

I. Оберіть номер правильної відповіді:

1. До загальних стратегічних альтернатив розвитку підприємства належать:
 - А) скорочення;
 - Б) виживання;
 - В) синергізм;
 - Г) зростання;
 - Д) ліквідація.
2. Сучасна концепція стратегії виходить з умов:
 - А) детермінізму і стабільності зовнішнього оточення підприємства;
 - Б) невизначеності і нестабільності зовнішнього оточення підприємства;
 - В) стабільності внутрішньої структури підприємства;
 - Г) нестабільності внутрішньої структури підприємства;
 - Д) аналізу та екстраполяції минулого та поточного розвитку підприємства на довгострокову перспективу.
3. Зміст внутрішнього аналізу, в ході якого слід оцінити стратегічний потенціал підприємства, охоплює наступні аспекти:
 - А) аналіз конкурентів;
 - Б) аналіз ринку ресурсів та готової продукції;
 - В) фінансово-економічний стан (аналіз) фірми;
 - Г) запаси для виробництва.
4. Реалізацію якої стратегічної вказівки щодо розвитку бізнесу забезпечує стратегія “пряма інтеграція”?
 - А) збільшити частку свого продукту на традиційних ринках;
 - Б) збільшити обсяг реалізації шляхом покращення чи модифікації свого продукту;
 - В) створити нові виробництва, які співпадають з профілем підприємства;
 - Г) одержати своїх конкурентів по бізнесу у власність або під повний контроль;
5. Функціональна стратегія міжнародної конкурентоспроможності підприємства - складова загальної стратегії, яка визначає джерела формування конкурентних переваг на рівні:
 - а) підрозділів підприємства;
 - б) функціональних видів діяльності;
 - в) керівництва підприємства;
 - г) операційних процесів.

6. Які стратегії може вибирати фірма, що має слабкі конкурентні позиції, при швидкому зростанні ринку:

- а) перегляд стратегій концентрації;
- б) диверсифікація;
- в) горизонтальна інтеграція або злиття;
- г) скорочення;
- д) вертикальна інтеграція;
- ж) ліквідація.

7. Стратегічний потенціал підприємства – це:

- А) система забезпечення реалізації стратегічних цілей підприємства;
- Б) система взаємопов'язаних елементів що виконують різні функції у процесі забезпечення випуску продукції, конкурентної переваги на ринку і галузі та досягнення інших стратегічних цілей підприємства;
- В) продукція підприємства;
- Г) СГЦ підприємства.

8. При формулюванні місії організації повинні бути враховані наступні елементи:

- А) коротке повідомлення про походження і розвиток організації;
- Б) стиль поведінки власників і управлінського персоналу;
- В) визначення сфери діяльності у термінах ринку;
- Г) основні особливості і конкурентні переваги організації;
- Д) цілі діяльності організації.

9. Перелік конкретних продуктів чи товарів у межах певного типу (виду) продукції називається:

- А) номенклатурою;
- Б) асортиментом;
- В) господарським портфелем;
- Г) ринковим сегментом.

10. Стратегічна орієнтація, яка передбачає трактування світу або визначеного регіону як єдиного ринку – це:

- А) етноцентрична (селективна) стратегія (стратегічна орієнтація) міжнародної діяльності;
- Б) поліцентрична стратегія (стратегічна орієнтація) міжнародної діяльності;
- В) глобальна (інтеграційна) стратегія (стратегічна орієнтація) міжнародної діяльності;
- Г) дуалістична (інтерактивна) стратегія (стратегічна орієнтація) міжнародної діяльності.

II. Практичні завдання

Завдання 1. Стереотипне

Охарактеризуйте конкретні напрямки (зрізи) SWOT-аналізу в діяльності підприємства (загальну характеристику об'єкта діагностики, фактори середовища організації, загальні цілі та стратегію організації, фінанси, маркетинг, НДДКР, виробництво, управління персоналом, систему та практику управління, результативність).

Завдання 2. Діагностичне

Прогнозні дані однієї з країн функціонування фірми, яка виробляє холодильне обладнання, передбачається зміна податкового законодавства. Тому необхідно переглянути стратегію міжнародного бізнесу підприємства. Виходячи з ситуації:

1. Визначити, в яких із основних етапів процесу стратегічного планування міжнародного бізнесу підприємства можуть відбутися зміни.
2. Визначити, яка із стратегій фірми (ділова, корпоративна або функціональна) повинні бути перероблені і в якій мірі.

Завдання 3. Евристичне

Припустимо, ви є представником вищого виконавчого керівництва іноземній компанії. Ваша компанія досить диверсифікована і вона включає: підприємство роздрібною торгівлі продовольчими товарами; універсальний магазин; підприємство з виробництва автомобільних компонентів; підприємство з виробництва сталі; підприємство з переробки макулатури. У компанії було прийнято рішення розширити сферу своєї діяльності на ринок Сполучених Штатів; в якості першої точки проникнення на ринок обрана місцева громадянська територія. Ваше завдання полягає в тому, щоб виявити правові та політичні проблеми, з якими може зіткнутися компанія, а також розробити спільну стратегію вирішення цих проблем. Крім того, ви можете ідентифікувати потенційних конкурентів і з'ясувати, які стратегії вони можуть розробити для того, щоб заблокувати проникнення вашої компанії на місцевий ринок. Після виявлення потенційних проблем спробуйте визначити, чи є вони характерними для даної галузі економіки в цілому або виникають тільки в роботі іноземних компаній.

1. Охарактеризуйте діючі бізнес-стратегії, яким компанія слід по кожному напрямку бізнесу.
2. Оцініть ступінь пов'язаності чотирьох існуючих напрямків бізнесу компанії (якщо вона існує).
3. На підставі будь-якого критерію, якому віддасть перевагу ваша група, виберіть одне з діючих напрямків бізнесу і уявіть собі, що саме цей бізнес ви пропонуєте залишити, а решта - продати.
5. Визначте три країни, в яких, на вашу думку, можуть мати сприятливі можливості для проникнення. Поясніть свій вибір.

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ КОМПЛЕКСНИХ КОНТРОЛЬНИХ РОБІТ

Виконання кожного завдання комплексної контрольної роботи оцінюється

відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Таблиця 3.1

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань комплексної контрольної роботи наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями для комплексних контрольних робіт

Завдання ККР (у кожному варіанті)	Комплексна контрольна робота				Сума балів
	ЗККР1	ЗККР2	ЗККР3	ЗККР4	
Максимальна кількість балів	25	25	25	25	100

ЗККР – завдання для комплексної контрольної роботи.

При цьому, якщо при виконанні будь-якого ЗККР допущена незначні помилки, але вірний хід роботи, то максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 5-7 балів, при наявності значних помилок, або виконання тільки частини певного ЗККР максимальна оцінка за таке ЗККР зменшується на 10-15 балів. У разі якщо завдання не вирішена здобувач отримує за нього 0 балів.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей зрізу залишкових знань здобувачів та іншої академічної документації.

4. РЕЦЕНЗІЯ НА КОМПЛЕКСНУ КОНТРОЛЬНУ РОБОТУ

Рецензуема комплексна контрольна робота складена відповідно до вимог програми навчальної дисципліни «Міжнародні конкурентні стратегії і моделі економічного розвитку». Тематика завдань повністю охоплює тематику курсу.

Контрольна робота містить 30 варіантів комплексних завдань. Кожний з варіантів складається з теоретичних завдань в вигляді тестів та трьох практичних завдань: стереотипного, діагностичного та евристичного. Реалізований у контрольній роботі принцип комплексності дозволяє здобувачам при відповідях на питання проявити знання по всьому вивченому курсі.

Контрольна робота дозволяє перевірити як теоретичні знання, так і вміння застосовувати їх при вирішенні практичних ситуацій.

Варіанти завдань рівноцінні за складністю та тривалістю виконання. Критерії оцінки виконання комплексної контрольної роботи обґрунтовані. Комплексна контрольна робота складена у відповідності до вимог, що пред'являються до даного роду контрольних завдань і дозволять об'єктивно оцінити залишкові знання здобувачів.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

5.1. Основна

1. Лисиця Н.М., Полякова Я.О., Базалієва Л.В., Піддубна Л.І. Міжнародний бізнес: теорія і практика [Текст] : монографія. – Х. : ХНЕУ, 2008. – 139 с.

2. Піддубний І.О., Астахова І.Е., Бондаренко Л.М., Лисиця Н.М., Піддубна А.І., Резнікова Т.О., Стахорська С.І.

Міжнародний менеджмент: навч. посіб. / за ред. І.О. Піддубного; Харківський національний економічний університет. – [2-е вид., стереотип.]. – Х. : ІНЖЕК, 2006. – 250 с.

3. Кузнецов Б. Т. Стратегический менеджмент [Электронный ресурс] : учебное пособие / Б. Т. Кузнецов. - М.: Юнити-Дана, 2012. - 624 с.

5.2. Додаткова

1. Гриффин Р., Пастей М. Международный бизнес, 4-е изд./Пер. с англ. Под ред. А.Г. Медведева.-СПб.: Питер, 2006.

2. Ламбен Ж. Стратегический маркетинг. Европейская перспектива.СПб.:Наука,1996

3. Международный менеджмент. Учебник для вузов/Под ред. С.Э. Пивоварова, Д.И. Баркана, Л.С. Тарасевича, А.И. Майзеля.- СПб: Издательство «Питер», 2000.- 624.

4. Менеджмент и маркетинг бизнеса в международных компаниях/ под ред. В.М. Попова. М.:Финансы и статистика, 2001.

5. Мировая экономика и международный бизнес: учебник.-2-е издание/под общ.ред. В.В. Полякова и Р.К. Щенина. М.: КНОРУС, 2003.-с.656
6. Вилков Н.О., Вилков И.Н. Стратегии менеджмента: Учебное пособие по магистерской программе «Международный бизнес» направления «Менеджмент». Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2007. - 242 с
7. Зуб А. Т. Стратегический менеджмент: Теория и практика: Учебное пособие для вузов. — М.: Аспект Пресс, 2002. — 415 с.
8. Черкашов Е.М. Международный бизнес: Учебное пособие. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2007. 496 с
9. Черкашов Е.М. Международный бизнес: Практикум. Тюмень: Издательство Тюменского государственного университета, 2007. 168 с.
10. Портер М. Международная конкуренция : Пер . с англ. Под ред. И с предисловием В.Д. Щетинина . - М.: Международные отношения, 1993.- 896 с.
11. Томпсон А., Стрикленд А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации М.: ИНФРА-М, 2001.
12. Ерохин В. Л. Международное предпринимательство: учеб. пособие /В.Л. Ерохин. — М.: Финансы и статистика; Ставрополь: АГРУС, 2008. - 392 с.
13. Ноздрева Р.Б. и др. Организация и управление внешнеэкономической деятельностью: 17- модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». Модуль 10.- М.: «ИНФРА-М», 1999.- 432 с.
14. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые и кредитные отношения: Учебник/А.А. Суэтин.- Ростов н/Д: Феникс, 2010.-411с.
15. Юданов А.Ю. Конкуренция: теория и практика. Учебно-практическое пособие.-3-е издан, испр. и доп.-М.: Издательство ГНОМ и Д, 2001.-304 с.
16. Аакер Д. Создание сильных брендов/Дэвид А. Аакер-М.: Издательский Дом Гребенникова, 2003.-440 с.
17. Аакер Д.А. Брэнд-лидерство: новая концепция брэндинга / Дэвид Аакер, Э. Й. – М. : Изд. дом Гребенникова, 2003. - 380 с.
18. Акулич М.В. Некоторые глобальные стратегии международного бизнеса и международного маркетинга//Маркетинг в России и за рубежом.-2006.-№1.
19. Братимов О., Горский Ю., Делягин М., Коваленко А. Практика глобализации: игры и правила новой эпохи- М.: ИНФРА-М, 2000.- 344 с.
20. Герчикова И.Н. Регулирование предпринимательской деятельности: государственное и межфирменное :учеб.пособие.М.: Консалтбанкир,2002.

5.3. Ресурси мережі Internet

21. Организация Объединенных Наций(ООН)- United Nations(UN). - Режим доступа: <http://www.un.org/>
22. Организация Объединенных Наций по промышленному развитию(ЮНИДО) - Industrial Development Organization(UNIDO) - Режим доступа: <http://www.unido.org/>
23. Конференция ООН по торговле и развитию(ЮНКТАД)- United Nations Conference on Trade and Development(UNCTAD). - Режим доступа: <http://www.unctad.org/>

24. Международный валютный фонд(МВФ)- International Monetary Fund – IMF.
- Режим доступа: <http://www.imf.org>
25. Всемирный Банк (World Bank). - Режим доступа: <http://www.worldbank.org>
26. Всемирная торговая организация(ВТО)- World Trade Organization (WTO). -
Режим доступа: <http://www.wto.org/>
27. Всемирная организация интеллектуальной собственности (ВОИС)- World
Intellectual Property Organization (WIPO). - Режим доступа: <http://www.wipo.org>
28. Организация экономического сотрудничества и развития(ОЭСР) –
Organization for Economic Cooperation and Development(OECD). - Режим доступа:
<http://www.oecd.org/>
28. Всемирный экономический форум - World Economic Forum. - Режим
доступа: <http://www.weforum.org>
29. Европейский Союз(ЕС) – European Union(EU). - Режим доступа:
<http://www.eu.com>
30. Информационная система ЕС – European Community Information Service -
Режим доступа:<http://www.europa.eu.int>
31. Североамериканская ассоциация свободной торговли(НАФТА)- North
American Free Trade Agreement(NAFTA). - Режим доступа:
[http://www.yahoo.com/business and economy/north american free trade agreement-nafta](http://www.yahoo.com/business_and_economy/north_american_free_trade_agreement-nafta)
32. Ассоциация стран Юго-Восточной Азии(АСЕАН)- Association of Southeast
Asian Nations(ASEAN). - Режим доступа: <http://www.asean.or.id>
Азиатско-Тихоокеанское экономическое содружество(АТЭС) -Asia-Pacific
Economic Cooperation(АПЕС). - Режим доступа: <http://www.apec.org>